

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา2019 ที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อม
ในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดชลบุรี

ADMINISTRATION SKILLS OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS
DURING THE 2019 CORONAVIRUS PANDEMIC AFFECTING
ENVIRONMENT MANAGEMENT OF SCHOOL UNDER LOCAL
GOVERNMENT OF ORGANIZATION IN CHONBURI PROVINCE

¹น้ำฝน พิทักษ์โรจนกุล และ ²สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี

¹Namfon Pitaxrodjanakul and ²Somsak Aeamkongsee

มหาวิทยาลัยพะเยา, ประเทศไทย

University of Phayao, Thailand.

¹namfon_pp@hotmail.com

Received : May 1, 2022; Revised : May 20, 2022; Accepted : May 31, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 2) เพื่อศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี และ 4) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ร่วมกันทำนวยการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี

¹ นิสิต, หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 330 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง (r มีค่าระหว่าง .819-.854) และ 4) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลและทักษะการบริหารจัดการองค์กร ส่งผลในทิศทางบวกต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีได้ร้อยละ 79.8

คำสำคัญ : ทักษะการบริหาร; การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา; โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research study were 1) to study administrative skills of educational administrators during the COVID-19 pandemic; 2) to study the environment management of schools under the local administration in Chonburi province; 3) to study the relationship between administrative skills of educational administrators during the COVID-19 pandemic and the environment management of schools under the local administration in Chonburi province; and 4) to study administrative skills of educational administrators during the COVID-19 pandemic that forecasted the environment management of schools under the local administration in Chonburi province. The samples in this research were 330 deputy directors and teachers from the schools under

the local administration in Chonburi province in the academic year 2021. The sample size was determined by using the Krejcie and Morgan Table. The probability-based sampling method used in this research was a stratified sampling method. The tool utilized in the research was a 5-rating scale questionnaire with a content validity between 0.66-1.00 and a reliability of 0.99. The data were analyzed by using an arithmetic mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis. This research study found that 1) the level of administrative skills of the educational administrators during the COVID-19 pandemic, in general and in each aspect, was high; 2) the level of the environment management of schools under the local administration in Chonburi province, in general and in each aspect, was high; 3) the relationship between administrative skills of educational administrators during the COVID-19 pandemic and the environment management of schools under local administration in Chonburi province, in general and in each aspect, was at a high level of the positive correlation (r value between .819 - .854); 4) interpersonal skills, technology and digital literacy skills, and organization management skills had a positive effect on the environment management of the educational institutions under the local administration in Chonburi province, with the statistical significance at 0.001, which could explain the covariance of the environment management of the schools under the local administration in Chonburi province by 79.8 percent.

Keywords : Administrative skills, educational institution environment management, schools under the local administration in Chonburi province

บทนำ

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีสาเหตุจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ.2562 พบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกประกาศให้การระบาดครั้งนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่วโลกในวันที่ 11 มีนาคม 2563 ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบไปทั่วโลก (ชัยชนะ มิตรพันธ์, 2563) จากสถานการณ์วิกฤติดังกล่าวสถานศึกษาทุกระดับมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการแพร่ระบาดของโรค เนื่องจากส่งผลกระทบอย่างมากต่อระบบการจัดการเรียนการสอน และสุขภาพของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา สิ่งสำคัญที่สุดในช่วงระยะเวลาต่อจากนี้ไป ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรของสถานศึกษาจะต้องปรับตัวกับการใช้ชีวิตวิถีใหม่ “New Normal” ที่เน้นการปฏิบัติภายใต้มาตรการการป้องกันการแพร่

ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างเคร่งครัดเพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยจากโรค ส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและปลอดภัยจากโรค (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2563)

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกแบบการเรียนการสอนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่โดยมีการเรียนรู้แบบ On-site ในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยสามารถไปโรงเรียนได้ ในขณะที่พื้นที่ที่ไม่ปลอดภัยจะมีการเรียนรู้หลักแบบ On-Air ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ และมีการเรียนรู้เสริมผ่านระบบออนไลน์ การเรียนผ่านการสอนทางไกลจะใช้ทีวีดิจิทัลและ DLTV เป็นหลัก โดยมีดิจิทัลแพลตฟอร์มของกระทรวงศึกษาธิการหรือ DEEP และการเรียนการสอนแบบโต้ตอบออนไลน์เป็นสื่อเสริม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงแนวนโยบาย ดังกล่าว ส่งผลให้องค์กรทางการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจำเป็นต้องปฏิรูปตนเองและทำการเปลี่ยนแปลงองค์กรครั้งใหญ่เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทสำคัญที่จะต้องบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จเพื่อนำพาผู้เรียนให้เข้าถึงเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้ (รัตนา กาญจนพันธุ์, 2563)

ในพ.ศ.2564 ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้แถลงนโยบายด้านการจัดการศึกษา “12 นโยบายการจัดการศึกษา และ 7 วาระเร่งด่วน” ซึ่งเป็นนโยบายที่ออกมาเพื่อให้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของประเทศไทย และนำมาแก้ปัญหาในการจัดการศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรค เพราะเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขโดยด่วน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา และมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดมีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงและการดำรงชีวิตในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

ขณะที่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กำลังแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องเช่นนี้ สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อ ลดผลกระทบของการระบาดและสนับสนุนมาตรการต่างๆ ในการควบคุมโรค การป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในนักเรียนและสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยจะต้องมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษาต่างๆ รวมทั้งดูแลไม่ให้นักเรียน นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ถูกตำหนิหรือลงโทษหากติดเชื้อ ซึ่งโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เกิดขึ้นได้กับทุกคนโดยไม่มีข้อยกเว้นทางพรมแดน เชื้อชาติ ภาวะทุพพลภาพ

อายุหรือเพศสภาพ สถานศึกษาควรให้การต้อนรับและเคารพทุกคนแบบไม่แบ่งแยก และสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนการเรียนรู้สำหรับทุกคน มาตรการของสถานศึกษาจะช่วยป้องกันการแพร่เชื้อของเด็ก เยาวชน และเจ้าหน้าที่ที่อาจได้รับเชื้อไวรัส พร้อมทั้งลดปัญหาการหยุดเรียนกลางคันของเด็ก และคุ้มครองเด็กและเจ้าหน้าที่จากการเลือกปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ และองค์การยูนิเซฟ, 2563)

การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการบริหารที่สำคัญซึ่งสามารถรับมือกับสถานการณ์ใหม่และวิกฤติดังกล่าวได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยสังเคราะห์งานวิจัยของนักวิชาการทางด้านการศึกษา ได้แก่ แพรดาว สนองฝัน (2557) ศศิตา เพลินจิต (2558) กรรณิกา เรตมอนด์ (2559) ชัยยนต์ เพาพาน (2559) ไกรสร เจียมทอง (2561) Hoyle , English and Steffy (2005) Baird (2006) และ Weigel (2012) พบทักษะการบริหารที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และ 5) ทักษะมนุษยสัมพันธ์ ทั้งนี้ทักษะการบริหารสถานศึกษามีความสำคัญและส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาอย่างมาก ดังที่ ศศิธร ชันติธรางกูร (2551) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมและการบริการ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาที่มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนที่มั่นคง และสะอาด มีแหล่งเรียนรู้เพียงพอทำให้นักเรียนดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลถึงความสำเร็จในการเรียนด้วย การจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าวข้างต้นของการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจึงเป็นภาระหน้าที่ของสถานศึกษา ภายใต้การบริหารของผู้สถานศึกษาที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายใน ในชั้นของกระบวนการควบคุมคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำหน้าที่หลักในการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ให้เกิดการมีส่วนร่วมวางแผน (Plan) ปฏิบัติ (Do) ตรวจสอบ (Check) และปรับปรุง (Act) ซึ่งรวมทั้งด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นอาคารสถานที่ และความพร้อมของอุปกรณ์

จากสภาพปัญหาวิกฤติด้านสุขภาพของทั่วโลกที่ส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษาและบทบาทสำคัญของ ผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และมีทักษะการบริหารด้านใดที่ส่งผลกระทบต่อจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนบนพื้นฐานของการมีสุขภาพดี ปลอดภัยจากโรคอุบัติใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี
4. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ร่วมกันทำนุบายการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ละครผู้สอน โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 57 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,222 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 330 คน ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงทำนายด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณที่กำหนดให้มีขนาดตัวอย่างไม่น้อยกว่า 100 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างที่อาศัยความน่าจะเป็น (Probability sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกประชากรในโรงเรียน 57 แห่ง เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มรองผู้อำนวยการสถานศึกษา กลุ่มครูผู้สอน แล้วใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควรินา 2019 ที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ซึ่งประกอบด้วยทักษะการบริหาร 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ และสภาพแวดล้อมทางวิชาการ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัย ประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 50 ข้อ

ตอนที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี จำนวน 30 ข้อ วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือด้วยค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.99

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) การทดสอบค่า t การทดสอบค่า F และสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

การวิจัยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควรินา 2019 แสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยรวมและรายด้าน

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ทักษะการสื่อสาร	4.31	0.59	มาก	3
2. ทักษะการบริหารจัดการองค์กร	4.30	0.60	มาก	4
3. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	4.30	0.64	มาก	5
4. ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.32	0.61	มาก	2
5. ทักษะมนุษยสัมพันธ์	4.34	0.66	มาก	1
รวม	4.31	0.59	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะมนุษยสัมพันธ์ (\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.61) ส่วนทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี แสดงดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.47	0.56	มาก	1
2. สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ	4.39	0.59	มาก	2
3. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ	4.38	0.60	มาก	3
รวม	4.42	0.55	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.56) รองลงมา คือ สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ (\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.59) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สภาพแวดล้อมทางวิชาการ (\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.60)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี แสดงดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี						
	Y	X1	X2	X3	X4	X5
การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาโดยรวม (Y)	1.000					
ทักษะการสื่อสาร (X1)	.819**	1.000				
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X2)	.847**	.887**	1.000			
ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์(X3)	.830**	.889**	.913**	1.000		
ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (X4)	.854**	.855**	.903**	.916**	1.000	
ทักษะมนุษยสัมพันธ์ (X5)	.847**	.851**	.847**	.877**	.833**	1.000

**P < 0.001

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้ง 5 ด้านกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (r มีค่าระหว่าง .819 - .854)

4. ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) แสดงดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี

ตัวแปรทำนาย	b	SE _b	β	t
ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	.300	.056	.332	5.374*
ทักษะมนุษยสัมพันธ์	.297	.044	.354	6.752*
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร	.174	.064	.188	2.724*
ทักษะการสื่อสาร	.063	.057	.067	1.109
ค่า constant	.816	.105		7.804

ค่า R = .893, ค่า R² = .798, F = 320.622, P < 0.001

จากตารางที่ 4 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และทักษะการบริหารจัดการองค์กร ส่งผลในทิศทางบวกต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\beta = .354$, P = .000) ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาสูงสุด มีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .354 รองลงมา ได้แก่ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ($\beta = .332$, P = .000) มีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .332 และทักษะการบริหารจัดการองค์กร ($\beta = .188$, P = .007) มีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .188 โดยทักษะการบริหารทั้งสามด้านสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 79.8 (R² = .798)

สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = .816 + .297 (\text{ทักษะมนุษยสัมพันธ์}) + .300 (\text{ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล}) + .174 (\text{ทักษะการบริหารจัดการองค์กร})$$

สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Z} = .354 (\text{ทักษะมนุษยสัมพันธ์}) + .332 (\text{ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล}) + .188 (\text{ทักษะการบริหารจัดการองค์กร})$$

อภิปรายผล

ผลการวิจัยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก

ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับเปลี่ยน ทักษะการบริหารไปจากเดิมเพื่อให้ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาระบบการศึกษาปัจจุบัน ซึ่งการที่จะเป็นผู้บริหารที่ดีได้นั้นจะต้องมีประสบการณ์ในการทำงาน มีการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ และผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรด้านการบริหารการศึกษา รวมถึงรู้จักแสวงหาวิธีการและใช้ทักษะความสามารถของตนเองในการนำพาองค์กรทางด้านการศึกษาไปสู่โลกแห่งการเปลี่ยนแปลงหรือโลกในศตวรรษใหม่ ดังที่ ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาและตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ทั้งการมีวิสัยทัศน์ ความสามารถทางวิชาการ นักสร้างพลังและแรง บันดาลใจเชิงบวก การคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงาน เป็นทีม เทคโนโลยีและดิจิทัล การตัดสินใจ ผลสัมฤทธิ์ มนุษย์สัมพันธ์ คุณธรรมจริยธรรม และคิดหาเทคนิควิธีการต่างๆ ในการวางแผนการจัดระบบระเบียบการกำหนดเป้าหมายเพื่อใช้เวลา อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาหลายงานวิจัยที่พบว่า มีทักษะการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เช่น การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ของ มณฑาพิthy นามนุ (2561) การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ของสุนิสา แพทย์พิพัฒน์ และธีรังกูร วรบำรุงกุล (2563) และการศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ของโชษิตา ศิริมัน (2564) เป็นต้น เมื่อพิจารณาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะมนุษย์สัมพันธ์ สอดคล้องกับการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ของอำนาจ พลรักษา (2556) การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ของวิลาวัลย์ คลังกลาง (2560) และการศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของครู ของพรพิมล แก้วอุทัศน์ และกานต์ เนตรกลาง (2564) ที่พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ เช่นเดียวกัน

2. ผลการศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ที่ให้ความสำคัญของสภาพแวดล้อมใน

สถานศึกษา และมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดนโยบายในด้านความปลอดภัย พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ของสุภาวดี ทองสำฤทธิ์ (2561) และการศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี ของนฤนาต เชิดแสง (2558) ที่พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ และด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน จากสภาพแวดล้อมทั้งสามด้านมีความเกี่ยวข้องกัน เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน หากสถานศึกษามีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่ดี จะเอื้อให้เกิดสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่ดีด้วย ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างมีศักยภาพ ดังที่ ปัทมาวดี อุดแดง (2555) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง หากผู้บริหารสามารถจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม จะส่งผลให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของครู และการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าสภาพแวดล้อมที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งกฤษมนันต์ วัฒนานรงค์ (2558) กล่าวว่า สถานศึกษาสามารถยกระดับความเชื่อมั่นและศรัทธาได้ด้วยการปรับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมรูปธรรมหรือทางกายภาพ ดังนั้นเมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เกิดขึ้นการเปลี่ยนแปลงโดยการปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพจึงเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้เร็วและมีความชัดเจนในการสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารระดับสูง ผู้ปกครอง นักเรียน ครูและชุมชนได้มากกว่าด้านอื่น ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้แตกต่างจากการศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อ การเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี ของนฤนาต เชิดแสง (2558) ซึ่งเป็นช่วงก่อนที่จะมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่พบว่า ด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพและด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีแนวคำถามเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทั้งสามด้านที่แตกต่างไปจากการวิจัยในช่วงก่อนที่จะมีการแพร่ระบาด

ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงพบว่าการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีลำดับความสำคัญแตกต่างกันไปตามสถานการณ์

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้ง 5 ด้านได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ทักษะมนุษยสัมพันธ์ กับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวก หากผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารในระดับสูง การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ก็จะอยู่ในระดับสูงด้วย ซึ่งเป็นไป ในทิศทางเดียวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารงานโรงเรียนกับประสิทธิผลของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ของสุทธิรัตน์ แซ่มะน้อย โสภณ เพ็ชรพวงและสถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์ (2562) ที่พบว่ากระบวนการบริหารงานโรงเรียนกับประสิทธิผลของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก แม้ว่าตัวแปรที่ศึกษาจะไม่ใช้ทักษะการบริหาร 5 ด้านเหมือนการวิจัยครั้งนี้ แต่กระบวนการบริหารงานในงานวิจัยดังกล่าวก็มุ่งเน้นไปที่บทบาทของผู้บริหารซึ่งต้องใช้ทักษะการบริหารหลากหลายด้านเช่นกัน

4. ทักษะการบริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางเทคโนโลยีและ การใช้ดิจิทัล และทักษะการบริหารจัดการองค์กร ส่งผลในทิศทางบวกต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี โดยร่วมกันทำนายได้ถึงร้อยละ 79.8 ดังนั้นหากผู้บริหารมีทักษะการบริหารทั้งสามด้านเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้สามารถจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่เลทวูดและมอนต์โกเมอรี (Leithwood and Montgomery, 1986 อ้างอิงใน สุณิสา แพทย์พิพัฒน์และธีรังกูร วรบำรุงกุล, 2563) ได้ศึกษาพบว่า ทักษะในการบริหารงานส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิผล

ทั้งนี้ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มีอำนาจการทำนายการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษามากที่สุด เนื่องจากผู้บริหารที่มีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างพฤติกรรม มีอัธยาศัยที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกระดับ ยอมรับนับถือให้เกียรติซึ่งกันและกัน และสร้างความศรัทธาแก่บุคคลรอบข้าง สามารถทำงานร่วมกับคนได้ทุกระดับ มีความเป็นกันเอง มีมุมมองโลกทัศน์ใหม่ๆรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง ย่อมสามารถนำมาบูรณาการทำงานอย่างสร้างสรรค์ได้ ดังที่ แคทซ์ และคายน (Katz and Kahn, 1996 อ้างอิงใน พรพิมล แก้วอุทัย, 2563) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญต่อบทบาทของผู้บริหารและหัวหน้างานทุก

ลำดับอำนาจการบริหารองค์การ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารไม่ว่าอยู่ในตำแหน่งใดจะต้องทำงานโดยผ่านบุคคลอื่น นั่นคือ ผู้บริหารจะต้องรู้จักใช้ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จึงจะปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย เช่นเดียวกับการศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 อำเภอเมืองปทุมธานีของสุวนิดา อัญจิระเวโรจน์ (2563) พบว่าทักษะการบริหารด้านที่มีอำนาจพยากรณ์มากที่สุด คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์

สำหรับทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลเป็นอีกหนึ่งทักษะการบริหารที่มีอำนาจการทำนาย เนื่องจากความปกติใหม่ของการเรียนการสอนออนไลน์และการบริหาร การเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการศึกษา การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีการนำเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและมีความสามารถในการคัดเลือกหรือนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยมาใช้ในองค์กรอย่างเหมาะสม มีการวิเคราะห์ ประเมิน ศักยภาพองค์กร และแนวทางการพัฒนาองค์กรอยู่เสมอ ย่อมส่งผลให้การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเป็นไปได้อย่างสะดวกและรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาความต้องการจำเป็นด้านทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์โควิด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า ความต้องการจำเป็นด้านทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สูงสุดคือ ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความจำเป็นต้องพัฒนาปรับเปลี่ยนการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ทั้งสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ด้านการบริหารจัดการและด้านวิชาการโดยควรเป็นการจัดสภาพแวดล้อมในแบบปกติใหม่ (New normal) และปกติถัดไป (Next normal) ที่สามารถรับมือกับปัญหาวิกฤติปัจจุบันและในอนาคตได้ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และทักษะการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งเป็นทักษะการบริหารที่ส่งผลในทิศทางบวกต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา โดยตระหนักถึงความสำคัญของทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ซึ่งมีอำนาจการทำนายประสิทธิภาพของการจัดสภาพแวดล้อมมากที่สุด ทั้งนี้ทักษะการบริหารทั้งสามด้านที่จะพัฒนาให้กับผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะการบริหารสถานการณ์ใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการและองค์การยูนิเซฟ. (2563). แนวทางปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา เพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19). สืบค้นจาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER17/DRAWER002/GENERAL/>
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2563). คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19. สืบค้น <https://www.pidst.or.th/A907.html>
- ชัยชนะ มิตรพันธ์. (2563). ปรับไลฟ์สไตล์ชีวิตใหม่รับ new normal หลังวิกฤตโควิด-19. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.eta.or.th/th/Useful-Resource/knowledge-sharing/articles/New-Normal-Lifestyle.aspx>
- โชษิตา ศิริมัน. (2564). ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 8: เรื่อง สุขวิถีวิถีใหม่ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและบริการ, นครราชสีมา, ประเทศไทย
- นฤนาถ เขิตแสง. (2558). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ปัทมา ประทุมสุวรรณ. (2562). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ปัทมาวดี อุดแดง (2555). ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อความเครียดของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พรพิมล แก้วอุทัย. (2563). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของครู. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พรพิมล แก้วอุทัย และกานต์ เนตรกลาง. (2564). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะของครู. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 12(1), 126.
- มณฑาพิทย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รัตนา กาญจนพันธ์. (2563). การบริหารสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 (COVIC-19).วารสารดุขภูบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, 10(3), 545-556.

- วิลาวัลย์ คลังกลาง. (2560). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ศศิธร ชันติธรางกูร. (2551). การจัดการชั้นเรียนของครูมืออาชีพ. วารสารครุศาสตร์, 1(2), 88.
- สุณิสา แพทย์พิพัฒน์ และธีรังกูร วรบำรุงกุล. (2563). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 39(4), 119-129.
- สุทธิรัตน์ แซ่มซ้อย โสภณ เพ็ชรพวง และสถาพร สังข์ขาวสุทธิรักษ์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารงานโรงเรียนกับประสิทธิผลของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชุมพร เขต 1. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 11(1), 119-129.
- สุภาวดี ทองสำฤทธิ์. (2561). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุนิดา อัญจิรวโรจน์. (2563). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 อำเภอเมืองปทุมธานี. วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 8(1), 13-25.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ.2563. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.ocsc.go.th/DLProject/mean-dlp>
- อำนวยการ พลรักษา. (2556). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.